

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců Mgr. Petry Weissové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **J. T.**, zast. Mgr. Václavem Voříškem, advokátem, se sídlem Ledčická 649/15, Praha 8, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 6. 2017, č. j. JMK 82708/2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 19. 1. 2018, č. j. 41 A 34/2017 - 62,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 19. 1. 2018, č. j. 41 A 34/2017 - 62, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím Magistrátu města Brna, odboru dopravněsprávních činností (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 15. 2. 2017, č. j. ODSČ-33441/16-35, bylo rozhodnuto, že se žalobce jako provozovatel vozidla tovární značky BMW, registrační značky X, dopustil správního deliktu dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), když nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovené tímto zákonem. Porušení pravidel silničního provozu výše uvedeným vozidlem spočívalo v neoprávněném zastavení, tedy v porušení povinnosti dle § 4 písm. c) zákona o silničním provozu, mající znaky přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) téhož zákona.

[2] Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání. O odvolání rozhodl žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) tak, že odvolání zamítl a potvrdil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

II.

[3] Žalobou u Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) se žalobce domáhal zrušení napadeného rozhodnutí. Krajský soud v záhlaví označeným usnesením (dále také jen „napadené usnesení“) žalobu podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. odmítl. Dovedil, že ji podal Mgr. Václav Voříšek, advokát, jakožto zástupce žalobce, avšak jím předložená plná moc opravňující jej k zastupování žalobce byla datována až po dni podání žaloby. Žaloba byla tudíž podle krajského soudu podána osobou zjevně neoprávněnou.

III.

[4] Proti napadenému usnesení se žalobce (dále jen „stěžovatel“) bránil kasační stížností z důvodu tvrzené nezákonnosti dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Navrhoval napadené usnesení zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

[5] V kasační stížnosti stěžovatel vyjádřil nesouhlas s postupem krajského soudu, který odmítl jeho žalobu s odůvodněním, že jeho zástupce předložil soudu plnou moc datovanou ke dni 23. 12. 2017, tedy až po podání žaloby. Stěžovatel byl přesvědčen, že datum uvedené na plné moci nevypovídá ničeho o tom, kdy skutečně vznikl vztah mezi zastoupeným a zástupcem; plná moc je pouze dokladem, jímž se zmocněnec prokazuje třetím osobám. Dle stěžovatele je stěžejní, kdy byla uzavřena smlouva o zastupování mezi ním a jeho zástupcem.

[6] O tom, že smlouva o zastoupení byla uzavřena již před podáním žaloby, vypovídá dle stěžovatele mimo jiné skutečnost, že jeho zástupce měl k dispozici napadené rozhodnutí, které přesně specifikoval v podané žalobě. Z pouhého data uvedeného na plné moci však není možné usuzovat, že by zástupce nebyl oprávněn podat jménem stěžovatele žalobu a že by ji tento zástupce podal svým jménem jako osoba neoprávněná.

IV.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl její zamítnutí. Odkázal na odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, na své vyjádření k žalobě, jakož i na napadené usnesení krajského soudu.

V.

[8] Nejvyšší správní soud nejprve přistoupil k posouzení formálních náležitostí kasační stížnosti. Kasační stížnost byla podána včas a směřuje proti rozhodnutí, vůči němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí vzešlo a jedná za něj osoba se vzděláním podle § 105 odst. 2 s. ř. s. Kasační stížnost je tedy přípustná.

[9] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené usnesení netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[10] Kasační stížnost je důvodná.

pokračování

[11] Sporným v řízení je, zda plná moc k zastupování v řízení, datovaná poté, co byl zástupcem učiněn úkon (v tomto případě podání žaloby), zhojila počáteční nedostatek plné moci (v době učinění tohoto úkonu).

[12] Nejvyšší správní soud nejprve připomíná podstatné skutečnosti vyplývající ze soudního spisu. Žaloba byla podána dne 9. 8. 2017 z e-mailové adresy neutralni@centrum.cz bez uznávaného elektronického podpisu. Dne 10. 8. 2017 byla žaloba doplněna podáním (téhož obsahu) z datové schránky Mgr. Václava Voříška, advokáta, jakožto zástupce stěžovatele. K žalobě byla připojena plná moc k zastupování společnosti BEST BUILDING s.r.o. v řízení o žalobě proti rozhodnutí ze dne 5. 6. 2017, č. j. JMK 80556/2017 (tj. nikoliv napadeného rozhodnutí). Krajský soud vyzval dne 25. 8. 2017 zástupce stěžovatele, aby doložil plnou moc opravňující jej k zastupování stěžovatele v řízení o žalobě. Zástupce stěžovatele plnou moc ve stanovené lhůtě nedoložil, krajský soud tudíž její předložení urgoval přípisem ze dne 4. 12. 2017. Dne 9. 1. 2018 zástupce stěžovatele doručil plnou moc k zastupování stěžovatele datovanou dnem 23. 12. 2017 s ověřením podpisu stěžovatele jakožto zmocnitele dne 28. 12. 2017. Jelikož byla žaloba podána dne 9. 8. 2017, tedy více jak 4 měsíce před datem uvedeným na předložené plné moci k zastupování, krajský soud žalobu odmítl s odkazem na § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s.; shledal, že žaloba byla podána osobou k tomu zjevně neoprávněnou.

[13] Nejvyšší správní soud předně uvádí, že nedoložení plné moci zástupce účastníka řízení představuje nedostatek v podmínkách řízení. Zjistí-li soud existenci takového nedostatku, je nejprve povinen zvážit, zda tento nedostatek lze odstranit, a pokud ano, učiní kroky, aby se o odstranění tohoto nedostatku ve spolupráci s účastníky řízení pokusil. Nebyl-li tento nedostatek odstraněn ani přes výzvu soudu, resp. jde-li o nedostatek v podmínkách řízení, který je neodstranitelný, a nelze proto v řízení pokračovat, má to nutně za následek odmítnutí návrhu [srov. § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].

[14] Krajský soud v souzené věci výše naznačeným způsobem postupoval, neboť vyzval zástupce stěžovatele k doložení plné moci přípisem ze dne 25. 8. 2017 a posléze urgencí ze dne 4. 12. 2017. Žádná z těchto výzev (mající formu prostého přípisu) však neobsahovala poučení o následcích jejího nesplnění.

[15] Ačkoliv to zákon (soudní řád správní) nestanoví výslovně, měla by mít tato výzva povahu usnesení. Důvodem je jednak skutečnost, že jejím prostřednictvím jsou účastníku ukládány povinnosti a dále skutečnost, že s případným nerespektováním výzvy se pojí nepříznivé právní následky pro účastníka. Opačně by tomu bylo v případě, pokud by se výzva týkala nedostatku, přes jehož neodstranění lze v řízení pokračovat. V takovém případě by nebylo třeba trvat na uvedené formě usnesení. K témuž závěru dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 8. 7. 2010, č. j. 6 Ads 187/2009 - 85, v němž vyslovil, že „[v]ýzva, s jejímž nevyhověním hodlá soud spojit odmítnutí žalobního návrhu podle § 46 odst. 1 s.ř.s., musí obsahovat poučení o možnosti nastoupení takového důsledku. Odmítne-li tedy soud návrh z důvodu, že žalobce nevyhověl výzvě soudu, aniž by výzva obsahovala poučení o takovém postupu soudu, poruší tím právo na spravedlivý proces.“

[16] Krajský soud tedy pochybil, když stěžovatele vyzval k předložení plné moci podepsané stěžovatelem prostřednictvím prosté výzvy a následně urgency ve formě přípisu, nikoliv usnesením s poučením o následcích nedoložení bezvadné plné moci.

[17] Co se týká skutečnosti, že zástupce stěžovatele předložil bezvadnou plnou moc datovanou ke dni 23. 12. 2017, tedy více než 4 měsíce poté, co byla podána žaloba ke krajskému soudu, Nejvyšší správní soud se zcela ztotožňuje s argumentací stěžovatele v podané kasační stížnosti. Vztah mezi stěžovatelem a jeho zástupcem je právním vztahem založeným nikoliv plnou mocí, nýbrž smlouvou o poskytování právní pomoci. Plná moc je průkazem o existenci tohoto zmocnění vůči třetím osobám, se kterými advokát jako zmocněnec na základě uvedené plné moci jedná a kterým se touto plnou mocí prokazuje. Ostatně shodný názor vyslovil již v minulosti Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 11. 8. 2015, č. j. 6 As 100/2015 – 37, na nějž přílehavě odkázal i stěžovatel v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud v něm uvedl, že *„[s]právná je úvaha krajského soudu též o tom, že skutečnost, že později předložený originál plné moci nese pozdější datum, než procesní úkon zmocněnce, není rozhodná pro posouzení existence zmocnění v době, kdy byl procesní úkon v zastoupení učiněn. Písemné vyhotovení plné moci je toliko potvrzením o existenci zmocnění, nikoli dvoustrannou smlouvou, jež by zmocnění zakládala pouze do budoucnosti.“*

[18] Na tomto místě Nejvyšší správní soud odkazuje rovněž na nález Ústavního soudu ze dne 15. 1. 2015, sp. zn. II. ÚS 3144/14, v němž se Ústavní soud zabýval obdobnou otázkou (byť v občanském soudním řízení, jeho závěry jsou však beze zbytku použitelné i pro účel soudního řízení správního) a dospěl při tom k závěru, že *„[b]ude-li soudu dodatečně předložena písemná plná moc nebo řádná písemná plná moc, která byla udělena až po té, co zmocněnec již za účastníka provedl některé úkony (například podal žalobu nebo odvolání), je tím nedostatek plné moci zhojen a byly tak schváleny i ty úkony učiněné v řízení zástupcem účastníka, k nimž došlo před podpisem plné moci. Totéž platí, dojde-li k dodatečnému udělení plné moci ústně do protokolu (Bureš, J., Drápal, L., Krčmář, Z. Mazanec, M.: Občanský soudní řád. Komentář. I. díl. 6. vydání 2003, s. 103 a násl.). Z výše uvedeného tedy vyplývá, že pokud někdo vystupuje jako zástupce účastníka, aniž by předložil plnou moc, jde o nedostatek podmínky řízení, který lze odstranit. Pokud ten, kdo vystupoval jako zástupce, aniž se prokázal plnou mocí, předloží dodatečně ve lhůtě soudem určené procesní plnou moc, je tím nedostatek plné moci zhojen a jsou tím schváleny i ty úkony zástupce, k nimž došlo před podpisem plné moci.“*

[19] Lze shrnout, že ověření existence vztahu mezi zástupcem a zastoupeným v podobě doložení řádné plné moci má pro soud zásadní význam, proto by měla být doložena v samém počátku řízení, tj. již při prvním úkonu zmocněnce. Pokud je však plná moc z jakéhokoli důvodu doložena až v průběhu řízení, je tím počáteční nedostatek průkazu zastoupení zhojen a jsou tím schváleny i úkony, jež zástupce učinil před podpisem plné moci.

[20] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že doložil-li zástupce stěžovatele plnou moc podepsanou stěžovatelem, tak i přes skutečnost, že byla datována dnem pozdějším, než byl den podání samotné žaloby, nedostatek řádné plné moci tím odstranil. Krajský soud se tudíž dopustil nezákonnosti, odmítl-li v takovém případě žalobu. Kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. je naplněn.

pokračování

VI.

[21] Kasační stížnost je z důvodů shora vyložených opodstatněná, a proto Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. V dalším řízení je krajský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[22] V novém rozhodnutí krajský soud rozhodne současně též o nákladech řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. listopadu 2019

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu